

פרשת ויקהל-פקודי

משיחת כ"ג אדר תש"נ

הנחה פרטית בלתי מוגה

פרשת השבוע מחוברת משתי פרשיות - פרשת ויקהל-פקודי. יש בזה הרבה מאוד הוראות לחיי היום יום של כל יהודי. וכל ההוראות האלה מרוכזות בשמותיהן של הפרשיות.

השמות של שתי הפרשיות מתחברים ויוצרים פרשה אחת; ואנחנו קוראים אותה בשבת אחת, מהתחלתה עד סופה, מהפסוק הראשון בפרשת ויקהל עד הפסוק האחרון בפרשת פקודי. הפירוש הפשוט של המלה "ויקהל" הוא שמתכנסים ביחד. וכפי שהפסוק ממשיך, שמכנסים ביחד את כל היהודים שהיו באותו דור, בדורו של משה רבינו.

והוראה זאת נמסרה על ידי תלמידיו של משה רבינו, והועברה עד לאנשי כנסת הגדולה, ואחריהם - לאלה שממשיכים את מורשת התורה ומפיצים את התורה לכל הדור שלהם - שכל היהודים צריכים להתאחד, ולהיות כמו משפחה אחת.

וכדי שלא נחשוש שמא בעקבות הצטרפות לאנשים רבים תאבד החשיבות והעוצמה של כל אדם בתור יחיד, אומרים לנו ש'ויקהל', להתכנס, הולך ביחד עם 'פקודי': 'פקודי' פירושו לספור, כפי שמסופר בחומש באריכות. כשסופרים, הרי סופרים את כל אחד בנפרד. וזה מגיע מיד לאחר 'ויקהל'. פירוש הדבר, שלאחר שכל היהודים מתכנסים ביחד וכולם ביחד עושים את אותו דבר באופן כללי - ובפרט את לימוד התורה וקיום המצוות, והפצת יהדות - לא הולכת לאיבוד, חס ושלום, ההשתדלות, המאמץ והעבודה של כל אדם של כל יהודי בתור יחיד. האיש, האשה והילדים; הסבים, הסבתות, והנכדים; ואפילו ילדים קטנים מאוד ואנשים זקנים מאוד. לכל אחד יש את החשיבות הגדולה ביותר בתור יחיד, בתור אדם יחיד במינו.

עד כדי כך, שהרמב"ם - שהיה "מורה הנבוכים" והראה לנו את הדרך כיצד צריכים להתנהג - פסק בתור דין והלכה בתורה, שמעשה אחד ויחיד שנעשה על ידי אדם אחד ויחיד - בין אם מדובר באיש, באשה או בילד - יש בו את היכולת להביא תועלת - על ידי מעשה אחד ויחיד - להכריע את המשקולת, את כל הדברים שמונחים על המאזניים.

והרמב"ם מביא לכך את הדוגמה של מאזניים שמשתמשים בהם במסחר. כששואלים האם המאזן הוא חיובי, מסתכלים רק על הסך-הכל, השורה התחתונה. ייתכן שהיתה לא יותר מאשר יחידה אחת בטור החיובי יותר מאשר בטור "האדום", אבל גם אז, אותה יחידה בודדת נוספת שנמצאת בצד הימני מכריעה את כל העניינים שנמצאים בשני הצדדים של המאזניים. בסוף, זה מכריע גם את הפריטים שנמצאים בצד השמאלי, כך שהם יסייעו להטייתם של אלה שנמצאים בצד הימני, וגם הם נהיים חלק מהטוב הכולל.

וכפי שרואים בעולם המסחר: סוחר אמיתי - ובפרט אם הוא כבר הרבה שנים סוחר, והיתה לו בזה הצלחה - יש לו את החריפות השכלית ואת הכוח לנצל הכל לטובת המסחר שלו, כך שאפילו אותם דברים שנראים לכאורה כהתפתחויות שליליות שעלולות להזיק לעסקים הוא מנצל אותם

פרשת זיקה-פקודי

כראוי. גם דבר שנראה לאחרים כהתפתחות שלילית, הוא מנצל אותו לטובת הצד החיובי כך שזה יסייע למסחר שיניב רווחים, ורווחים גדולים ביותר, באופן שזאת תהיה "התפתחות" אמיתית, במידה המלאה ביותר.

וזה עצמו יכול להכריע את גורלו של כל העסק המסחרי שיקבל תעודת הצטיינות - פרס או מדליה. ומדפיסים ומפרסמים את זה שהכל ידעו שלפלוני היה עניין של הכנסה והוצאה, והוא ניהל את המסחר באופן כזה שהוא ניצל כראוי את כל המאורעות ואת כל הממצאים שהיו סביבו. ואפילו אלה שלכאורה היו המתחרים שלו, הוא התייעץ איתם וגם ניצל את האפשרויות שלהם לטובת ההתפתחות של העסק הפרטי שלו.

ואז הוא מוודא שהעסק הפרטי שלו יביא תועלת - שימוש - לכל הסביבה שלו, החל מהענף המקצועי שלו, ואחר כך גם מסביבו - לכל ענפי המסחר האחרים - ולכל העולם בכלל. להפיץ את "דרכיה דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום" - את כל ההוראות והלקחים הנלמדים מהתורה, החל מלימוד התורה וקיום מצוותיה, על ידי מתן חינוך נכון לכל ילד יהודי.

את החינוך הנכון צריך לתת לכל הילדים, בנוגע לשבע מצוות בני נח. שכן, אפילו אלה שאינם חלק מהעם היהודי, גם להם יש הוראות מהקב"ה להפיץ את העניין שאסור לאדם לגנוב מהזולת, ואדרבה - לתת צדקה לזולת. וכפי שהוזכר פעמים רבות, בנתינת צדקה ובשבע מצוות בני נח חייב כל העולם. וליהודים יש את השליחות המיוחדת - זה לא עניין של "שוביניזם", או של אליטה, חס ושלום, אלא מוטלת עליהם אחריות כבדה - להחדיר בכל העולם את השליחות והמסר של התורה, שיגיע לכל מקום, לכל אחד ואחד, ולכל הסביבה: שהם ידעו שכל העולם נברא על ידי הקב"ה, שהוא המקור לינועם ולישלוש, והתורה שלו - "דרכיה דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום".